

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:
Președinte – Petru Ursache,
Judecători – Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș, Vladimir Timofti și
Iurie Bejenaru,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul, în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tudor Cojocaru împotriva deciziei
Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2013 în cauza penală
în privința lui

***Majar Vladislav Valeri**, născut la 25 august
1985, originar din s. Maximeni, r-nul Cimișlia,
domiciliat în mun. Chișinău, or. Dobrogea, str.
Ion Creangă 1/1 ap. 8;*

***Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:***

- 1. 24.11.2010 - 07.09.2012 (prima instanță)***
- 2. 04.10.2012 – 17.12.2013 (instanța de apel)***
- 3. 11.03.2014 – 04.06.2014 (instanța de recurs
ordinar)***

Colegiul penal lărgit asupra recursului

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 07 septembrie 2012, **Majar Vladislav Valeri** a fost achitat de sub învinuirea înaintată în baza art. 361 alin. (1) și art. 190 alin. (4) Cod penal. Iar pe capătul de învinuire înaintat în baza art. art. 27, 190 alin. (5) Cod penal a fost încetat procesul penal cu încadrarea juridică a faptei în baza art. 106 Cod contravențional și cu dispunerea încetării procesului contravențional în legătură cu expirarea prescripției răspunderii contravenționale.

2. De către organul de urmărire penală, lui Major Vladislav Valeri, i-a fost înaintată învinuirea pentru faptul că el, în luna mai 2009, având intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, în rezultatul înșelării persoanelor, prezentându-se drept director financiar al societății comerciale „Horus” S.A.,

funcție care în realitate nu o deținea, prin înșelăciune, sub pretextul încheierii contractului de investiție în construcția complexului locativ amplasat pe str. Albișoara, 82/8, mun. Chișinău, a întocmit un contract fals nr. 08/05 datat cu 28.05.2009, și anume ștampila rotundă a „Horus” S.A. fiind aplicată cu ajutorul tehnicii de multiplicare, precum și a efectuat personal semnătura din numele directorului „Horus” S.A. – Balan V., ulterior, știind cu certitudine că contractul indicat este fals, l-a deținut o perioadă nedeterminată de timp, după care, l-a folosit în scopul dobândirii ilicite a automobilului de model „Toyota Avensis” cu n. î. C MY 364 a. p. 2006 în valoare de 11000 EURO de la Albouz Basel.

Faptele incriminate lui Major Vladislav Valeri au fost încadrate juridic conform art. 361 alin. (1) Cod penal, adică – *„deținerea și folosirea documentului oficial fals care acordă drepturi”*.

Prin rechizitoriu, inculpatul Major Vladislav Valeri a fost învinuit pentru faptul că, pe parcursul lunii mai 2009, având intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, în rezultatul înșelării persoanelor, prezentându-se drept director financiar al societății comerciale „Horus” S.A., funcție care în realitate nu o deținea, prin înșelăciune, sub pretextul încheierii contractului de investiție în construcția complexului locativ amplasat pe str. Albișoara, 82/8, mun. Chișinău, a întocmit cu Albouz Basel contractul nr. 08/05 fals, în baza căruia a încercat să dobândească ilegal de la investitor automobilul de model „Toyota Avensis” cu n. î. C MY 364 a. p. 2006 în valoare de 11 000 EURO (la momentul comiterii infracțiunii constituia, conform cursului oficial stabilit de BNM, 168 185,6 lei), ceea ce constituie proporții mari, însă din cauze independente de voința acestuia, intențiile sale criminale nu au fost duse pînă la capăt.

Faptele încadrate lui Major Vladislav Valeri au fost încadrate juridic în baza art. art. 27, 190 alin. (5) Cod penal – *„tentativă de escrocherie, adică tentativă de dobîndire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”*.

Tot el, sfârșitul lunii iunie 2009, având intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, în rezultatul înșelării persoanelor, prezentându-se drept director financiar al S.C. „HORUS”, funcție care în realitate nu o deținea, prin înșelăciune, sub pretextul încheierii contractului de investiție în construcția complexului locativ amplasat pe str. Albișoara, 82/8, mun. Chișinău, aflîndu-se pe adresa bd. Traian, 1/1, mun. Chișinău, a dobîndit ilegal de la investitorul Sochircă Sergiu, în calitate de avans, suma de 1500 EURO (ceea ce la momentul comiterii infracțiunii constituia, conform cursului oficial stabilit de BNM, 23 462,7 lei), pentru îndeplinirea lucrărilor de construcție a complexului locativ nominalizat, bani pe care i-a însușit, cauzîndu-i lui Sochircă Sergiu un prejudiciu material în valoare de 23 462,7 lei.

Tot el, la începutul lunii iunie 2009, având intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, în rezultatul înșelării persoanelor, prezentându-se drept director financiar al „Horus” S.A., funcție care în realitate nu o deținea, prin înșelăciune, sub pretextul încheierii contractului de investiție în construcția complexului locativ amplasat pe str. Albișoara, 82/8. mun. Chișinău, a dobîndit ilegal de la investitorul Gamurari Anatolie, în calitate de avans, suma de 2000 EURO (ceea ce la momentul comiterii infracțiunii constituia, conform cursului

oficial stabilit de BNM, 31 470 lei), pentru îndeplinirea lucrărilor de construcție a complexului locativ indicat, bani pe care i-a însușit, cauzându-i părții vătămate Gamurari Anatolie un prejudiciu material considerabil în valoare de 31 470 lei.

Faptele incriminate lui Majar Vladislav Valeri au fost încadrate juridic în baza art. 190 alin.(4) Cod penal – „*escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, cu cauzarea de daune în proporții mari*”.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Majar Vladislav Valeri să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 361 alin. (1), art. art. 27, 190 alin. (5), art. 190 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea pedepselor:

➤ în baza art. 361 alin. (1) Cod penal – 2 (doi) ani închisoare;

➤ în baza art. art. 27, 190 alin. (5) Cod penal – 8 (opt) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială pe un termen de 5 (cinci) ani;

➤ în baza art. 190 alin. (4) Cod penal – 8 (opt) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială pe un termen de 5 (cinci) ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor – 10 (zece) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organizații comerciale și funcții cu răspundere materială pe un termen de 5 (cinci) ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2013 a fost admis parțial apelul procurorului, casată sentința și pronunțată ă nouă hotărâre prin care Majar Vladislav Valeri a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (4) Cod penal, și i s-a stabilit, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea de gestionare a bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În fapt, pentru pronunțarea hotărârii adoptate, instanța de apel a constatat că, Majar Vladislav Valeri, la începutul lunii iunie 2009, având intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, în rezultatul înșelării persoanelor, prezentându-se drept director financiar al „Horus” S.A., funcție care în realitate nu o deținea, prin înșelăciune, sub pretextul încheierii contractului de investiție în construcția complexului locativ amplasat pe str. Albișoara, 82/8, mun. Chișinău, a dobândit ilegal de la investitorul Gamurari Anatolie, în calitate de avans, suma de 2 000 EURO (ceea ce la momentul comiterii infracțiunii constituia, conform cursului oficial stabilit de BNM, 31 470 lei), pentru îndeplinirea lucrărilor de construcție a complexului locativ indicat, bani pe care i-a însușit, cauzându-i părții vătămate Gamurari Anatolie un prejudiciu material considerabil în valoare de 31 470 lei.

Tot el, Major Vladislav Valeri la sfârșitul lunii iunie 2009, avînd intenția de a dobîndi ilicit bunurile altei persoane, în rezultatul înșelării persoanelor, prezentîndu-se drept director financiar al „Horus” SA, funcție care în realitate nu o deținea, prin înșelăciune, sub pretextul încheierii contractului investiție în construcția complexului locativ amplasat pe str. Albișoara, 82/8, mun. Chișinău, aflîndu-se pe adresa bd. Traian, 1/1, mun. Chișinău, a dobîndit ilegal de la investitorul Sochircă Sergiu, în calitate de avans, suma de 1 500 EURO (ceea ce la momentul comiterii infracțiunii constituia, conform cursului oficial stabilit de BNM, 23 462,7 lei), pentru îndeplinirea lucrărilor de construcție a complexului locativ nominalizat, bani pe care i-a însușit, cauzîndu-i lui Sochircă Sergiu un prejudiciu material în valoare de 23 462,7 lei.

4.2. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că prima instanță nu a respectat cerințele legii procesual penale prevăzute la art. 101 Cod de procedură penală, ceea ce a determinat o aplicare greșită a legii, comițîndu-se o gravă eroare de fapt ca urmare a aprecierii incorecte a materialului probator aflat la dosar.

5. Împotriva deciziei declară recurs ordinar procurorul, care invocînd temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, de către alt complet de judecători, din motiv că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor din apel.

6. Verificînd argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide admisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, din analiza minuțioasă a deciziei motivate pronunțate de instanța de apel pe capătul de învinuire înaintat lui Major Vladislav în baza art. 27, 190 alin. (5) Cod penal, Colegiul penal lărgit susține că instanța de apel a desconsiderat argumentele acuzatorului de stat din apelul acestuia, susținînd că organul de urmărire penală în timpul urmăririi penale, nici procurorul în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și în cea de apel nu a stabilit mărimea daunei materiale, în acest sens inculpatul Major Vladislav susținînd că dauna materială constituie 1 800 EURO pentru exploatarea automobilului, iar partea vătămată indicînd că aceasta constituie 3 000 EURO.

Această constatare a instanței de apel denotă faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel, din moment ce procurorul desfășoară în apelul său că: *„ Este incorectă interpretarea instanței de judecată referitor la cauzarea părții vătămate Albouz Basel a prejudiciului în mărime de 3 000 EURO ca venit ratat pentru perioada în care inculpatul s-a folosit de automobilul însușit și calificarea acțiunilor inculpatului reieșind din acest fapt. Însăși noțiunea de tentativă de infracțiune este acțiunea/inacțiunea făptuitorului care din cauze independente de voința acestuia nu-și produce efectul. Respectiv și în fapta incriminată, inculpatul a obținut bunul spre care erau îndreptate acțiunile sale – automobilul „Toyota Avensis” cu n. î. C MY 364, însă nu l-a putu însuși*

deoarece acesta a fost ridicat de către partea vătămată de la persoanele terțe unde bunul era lăsat ca gaj pentru o careva datorie a inculpatului. Respectiv, odată cu recuperarea automobilului de către Albouz Basel a dispărut dreptul acestuia de a cere restituirea în natură a obiectului sustras sau a contravalorii acestuia – suma de 11 500 EURO. Suma pretinsă de partea vătămată în mărime de 3 000 EURO – reprezintă solicitarea sa de a-i fi compensat venitul ratat în urma acțiunilor inculpatului interzise de legea penală, care conform art. 2 19 CPP constituie un drept al persoanei căreia prin infracțiune i-a fost cauzat o daună.

Este de menționat că inițial automobilul „Toyota Avensis” cu n. î. C MY 364 a. p. 2006 s-a aflat în posesia inculpatului, aproximativ 3 zile, în baza contractului de arendă. În această perioadă i-a apărut intenția de însușire a automobilului respectiv de la partea vătămată. În acest scop inculpatul, pentru a-l determina pe Albouz Basel să-i transmită bunul l-a convins să investească în construcția complexului locativ amplasat pe str. Albișoara 82/8, mun. Chișinău, întocmind în acest sens contractul nr. 08/05 fals, în baza căruia a încercat să dobândească ilegal de la investitor automobilul de model automobilul „Toyota Avensis” cu n. î. C MY 364 a. p. 2006 **în valoare de 11 500 EURO, ceea ce reprezenta valoarea automobilului.**”

În sensul vizat, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului invocat de către procuror precum că circumstanțele expuse mai sus, care au fost invocate și în cererea de recurs, demonstrează în acțiunile inculpatului Major Vladislav componența de infracțiune prevăzută la art. 27, 190 alin. (5) Cod penal, și anume tentativa de însușire de la partea vătămată Albouz Basel automobilul Toyota Avensis, pe care el l-a primit în folosință cu condiția transmiterii și dreptului de proprietate după înregistrarea contractului nr. 08/05 din 28.05.2009 la Organul cadastral teritorial. Ulterior, însă, intenția inculpatului nu a fost dusă pînă la capăt din cauze independente de voința sa, deoarece, faptul falsificării contractului de investiție a fost depistat de către partea vătămată, care și-a ridicat automobilul de la persoana terță la care acesta se afla.

De asemenea, concluzia instanței de apel precum că procesul verbal de confruntare între inculpat și partea vătămată Albouz Basel din 14.04.2010 (f.d. 169-170, vol. I) nu poate fi administrat și pus la baza învinuirii din motiv că procurorul nu a solicitat să se dea citire procesului verbal nominalizat în conformitate cu prevederile art. 371 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală nu poate fi reținută, întrucît, reieșind din procesul verbal al ședinței de judecată din 19.11.2013 (f.d. 62-67, vol. III) această probă a fost cercetată de instanța de apel.

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea incorectă a prevederilor art. 79 Cod penal în privința inculpatului la condamnarea acestuia în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, din motiv că instanța de apel nu a stabilit careva circumstanțe excepționale, instanța de recurs îl consideră întemeiat, fiindcă din conținutul deciziei, în partea motivatorie a aplicării prevederilor art. 79 Cod penal în privința inculpatului la stabilirea vinovăției în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (4) Cod penal, instanța de apel a reținut asemenea circumstanțe precum: gravitatea infracțiunii comise, lipsa antecedentelor penale, caracterizarea pozitivă la locul de trai, recuperarea pagubei cauzate, lipsa circumstanțelor agravante și atenuante.

În susținerea poziției reflectate mai sus, Colegiul penal lărgit atenționează prin prisma practicii judiciare autohtone, în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale nr. 8 din 11 noiembrie 2013, la pct. 11) este reflectat că „*În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Împrejurările obișnuite sînt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale. În cazul stabilirii unor asemenea împrejurări, instanța de judecată este obligată să indice în sentință care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate excepționale și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art. 79 CP.*”

Din cele expuse anterior, Colegiul penal lărgit susține că circumstanțele reținute de instanța de apel sunt împrejurări obișnuite, deloc ieșite din comun, care predomină și caracterizează o persoană, iar asemenea circumstanțe urmau a fi reținute drept circumstanțe atenuante la individualizarea pedepsei. Or, în speța dată, prin aplicarea unei pedepse sub limita minimă prevăzută de lege, se ignoră natura și ambianța comiterii infracțiunii incriminate inculpatului, dat fiind faptul că acesta pe parcursul activității sale în calitate de manager al „Horus” SA, a transformat activitatea sa într-o îndeletnicire infracțională.

De asemenea, Colegiul penal lărgit privește critic și constatarea instanței de apel: „*Iar la argumentul instanței precum că inculpatul a restituit părților vătămăte banii primiți, Colegiul reține că aceasta a avut loc deja cînd cauza penală de învinuire a lui se afla pe rol în instanța de judecată, și reprezintă doar încercarea inculpatului de a-și ușura situația.*” Astfel, deși instanța de apel a depistat tactica isteată a inculpatului, în vederea înlăturării cu bună-credință a prejudiciului cauzat părților vătămăte abia după conștientizarea tragerii lui la răspundere penală, totuși, această circumstanță – recuperarea pagubei cauzate, a fost reținută în calitate de circumstanță excepțională.

Așadar, din cele consemnate mai sus, Colegiul penal lărgit recomandă instanței de apel de a ține cont de toate motivele apelului acuzatorului de stat și de a se expune asupra lor, cu invocarea argumentelor ce au servit drept temei la adoptarea soluției pronunțate, precum și de a examina multilateral, obiectiv și minuțios cauza, atunci cînd se invocă aplicarea unei pedepse mai blînde sau sub minimul prevăzut de lege pentru infracțiunea incriminată.

7. Din aceste motive, în conformitate cu art. 433 alin. (1), 434-435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tudor Cojocaru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2013 în cauza penală în privința lui

Majar Vladislav Valeri, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecători.

Decizia nu este supusă căilor de atac, pronunțată integral la 09 iulie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Iurie Bejenaru